

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Præmittitur quod apud omnes est certum, & referuntur tres primæ
sententiæ, & quarta statuitur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

fiat existente, cum existentia physica sit una ex conditionibus requisitis ad physicam operationem; unde cum Baptismus fide susceptus, recedente fictione, non existat physice, sed solum moraliter, nimirum in divina acceptatione, in tali casu per accidens gratiam physice non causet, sed duntaxat moraliter.

Respondeo secundò, non esse improbabilem sententiam plurium Thomistarum, qui asserunt Baptismum fide susceptum, recedente fictione, physice gratiam causare, licet enim quando recedat fictio, Baptismus non sit in se, remanet tamen in sua virtute, nimirum in charactere, qui tunc elevatur ad causandam gratiam, quam Baptismus in puncto suae receptionis debebat producere, si non fuisset positum impedimentum. Unde D. Thomas in 4. dist. 4. quaest. 3. art. 2. quaestione. In Baptismo (inquit) imprimitur character, qui est immediata causa disponens ad gratiam, & ideo cum fictio non auferat characterem, recedente fictione, quae effectum characteris impendebat, character qui est praesens in anima, incipit habere effectum suum; & ita Baptismus, recedente fictione, effectum suum consequitur.

Ex dictis inferes, sublata fictione conferri per Baptismum majorem vel minorem gratiam; juxta intentionem actus vel dispositionem tollentis fictionem: non verò (ut existimat Suarez) minimam gratiam quae ex opere operato per Baptismum dari potest, qualis est illa quae confertur infantibus.

Pater hoc corollarium ex dictis: Sacramenta enim conferunt gratiam majorem vel minorem, juxta intentionem dispositionis quae subiectum se disponit ad illam recipiendam: Sed per actum quo tollitur obex, subiectum se disponit ad effectum Baptismi recipiendum. Ergo juxta intentionem talis actus, Baptismus majorem vel minorem confert gratiam Baptismalem. Unde si aliquis removeret fictionem, per actum intentionem ut quatuor, majorem reciperet gratiam, quam ille qui devotè susceperet Baptismum, cum actu intento ut duo. Nec propterea primus ex peccato fictionis aliquod commodum reportaret, sed tantum ex perfectiori dispositione quae se ad gratiam baptismalem praepareret. Nec secundus esset deterioris conditionis, sed melioris, nam qui initio fructuosè recepit Baptismum, posuit plura virtutis opera, augmenti gratiae memoria elicere, quod non potuit alter qui fide ad illum accessit.

ARTICULUS III.

Quae peccata remittantur per Baptismum, recedente fictione?

§. I.

Remittitur quod apud omnes est certum, & referuntur sententia.

Primum est, per Baptismum fide susceptum, recedente fictione, peccatum originale dimitti, cum nullum aliud Sacramentum, praeter Baptismum, ad peccati originalis remissionem institutum sit; unde solum difficultas est de peccatis actualibus, ante vel post Baptismum fide susceptum: vel in actuali ejus susceptione commissis, an scilicet talia peccata, ex vi ipsius

Baptismi, recedente fictione, vel per Sacramentum Pœnitentiae dimittantur? In cuius difficultatis resolutione quatuor reperio Doctorum sententias. Prima est Scoti, Gabrielis, & Vazquis, asserentium peccata, etiam ante Baptismum commissis, de quibus antecedens ad Baptismum attritionem non habuit, remitti postea recedente fictione, per Sacramentum Pœnitentiae.

Secunda quae est Magistri Soto, concedit quidem quod recedente fictione remittuntur per Baptismum omnia peccata quae ipsum praecesserunt, sed non illa quae in ipsa ejus susceptione commissis sunt.

Tertia quam defendit Paludanus, asserit Baptismum fide susceptum, vim habere remittendi peccata non solum quae ipsum praecesserunt, aut quae in actuali ejus susceptione commissis sunt, sed etiam quae ante ablationem fictionis, post ejus susceptionem patrata sunt. Addit tamen, Baptismum talia peccata directe non remittere, sed indirectè tantum, & cum obligatione illa subiiciendi clavibus Ecclesiae.

Quarta quae est communis in schola D. Thomae, & quam plures ex Recentioribus sequuntur, existimat omnia peccata, sive Baptismum praecedentia, sive cum eo simul commissis, per ipsum Baptisma ex opere operato remitti: peccata verò post ejus susceptionem commissis, deleri per Pœnitentiam.

§. II.

Rejiciuntur tres primae sententiae, & quarta statuitur.

Dico primò: Omnia peccata Baptismum fide susceptum praecedentia, recedente fictione, per ipsum Baptisma remitti, non verò per Sacramentum Pœnitentiae.

Probatum conclusio ratione fundamentali. Illa peccata non remittuntur per Sacramentum Pœnitentiae, quae non cadunt sub jurisdictione Ecclesiae: sed peccata ante Baptismum commissis, non cadunt sub jurisdictione Ecclesiae: Ergo non remittuntur per Pœnitentiam, sed per Baptismum. Major patet, Sacramentum enim Pœnitentiae requirit Ecclesiae jurisdictionem. Minor etiam non minus est manifesta, sicut enim Ecclesia non habet potestatem sive jurisdictionem super hominem nondum baptizatum, ita neque super peccata quae ante suum Baptismum commisit.

Confirmatur: Peccata quae per Pœnitentiam remittuntur, satisfactione aliquà in hoc saeculo expianda sunt: Sed nulla solet imponi satisfactio pro peccatis ante Baptismum commissis, etiam si quis de illis dum baptizaretur attritionem non habuerit, vel cum affectu ad peccatum mortale ad Baptismum accesserit, ut constat ex praxi Ecclesiae: Ergo peccata ante Baptismum fide susceptum commissis, non remittuntur per Pœnitentiam, sed per Baptismum, recedente fictione.

Dico secundò, etiam peccata quae simul cum Baptismo fide suscepto existunt, non remittuntur per Pœnitentiam, sed per Baptismum, recedente fictione.

Probatum primò ex D. Thomae hic art. 10. ad 2. ubi sic ait: Fictio non removetur per Baptismum, sed per Pœnitentiam subsequentem, quae remota, Baptismus auferit culpam & reatum omnium peccatorum.